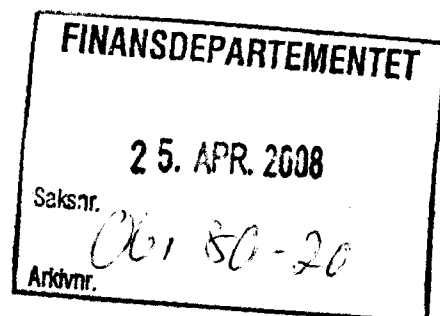

Finansdepartementet
Postboks 8008, Dep
0030 OSLO

Deres ref.
06/80 SL LCT/rla

Vår ref.
JFH

Oslo
22. april 2008

FORSLAG TIL ENDRING AV SKATTELOVFORSKRIFTEN § 14-5-41 I TIL- KNYTNING TIL IFRS

Vi viser til departementets brev av 31.3.2008 vedlagt høringsnotat (Høringsnotatet) om utfylling og gjennomføring av skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav g ved anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder (IFRS). Forslaget er tenkt gjennomført gjennom endring av § 14-5-41 i forskrift 19.11.1999 nr 1158 – heretter kalt forskriften. Forskriftsendingen er ment å tre i kraft med (tilbake)virkning for inntektsåret 2007.

Finansieringsselskapenes Forening (Finfo) har følgende bemerkninger:

1. OPPSUMMERING

Departementet har ikke til hensikt å foreta materielle endringer i reglene om beskatning av utlån for finansforetak. Forslaget synes kun å være motivert ut i fra et ønske om bedre tilpasning av skattereglene til endringer i regler som regulerer den *regnskapsmessige* behandling av låneengasjement.

Selv med et så vidt begrenset formål, er det vår oppfatning at departementets forslag til endring i forskriften § 14-5-41 er prinsipielt betenkelig og utilstrekkelig gjennomarbeidet. I tillegg er det fare for at forslaget vil kunne skape ytterligere usikkerhet når det gjelder praktisering av regelverket. Blir forskriftsendringen gjennomført som angitt, kan departementet derved komme til å vedta utilsiktede endringer i gjeldende skatteregler.

Etter Finfos mening bør det ikke foretas endringer i forskriftens § 14-5-41 fordi:

- Det i 2008 på prinsipielt grunnlag ikke er akseptabelt å foreta formelle endringer i den skattemessige regulering med virkning for foregående ligningsår (2007). Dette gjelder uavhengig av hvilket tidspunkt i 2008 slike regler blir vedtatt.

- Ny § 14-5-41 vil tidligst kunne bli vedtatt i mai 2008. Dette innebærer at det ikke vil være praktisk mulig å utferdige ligningspapirer etter andre regler enn dem som nå gjelder.
- Gjeldende regelverk oppfattes som forståelig og tilstrekkelig klart for bransjen. Det er derfor ikke behov for en umiddelbar endring av regelverket.
- Forslag til ny forskrift § 14-5-41 vil skape usikkerhet og kan lede til så vel utvidelse som innskrenkning i hvilke engasjement som regelverket får anvendelse på.
- Vi reiser tvil om flere av de skattejuridiske drøftelser som departementet foretar i høringsnotatet er korrekte, og/eller tilstrekkelig gjennomtenkte. Etter vårt syn bør en revisjon av forskriften bli gjort gjenstand for en grundigere utredning enn det som her er lagt frem

Vi vil også understreke at innføring av nytt, omfattende regelverk alltid vil skape systemtekniske utfordringer. Selv om reglene i seg selv er klare, vil det kunne ta noe tid før alle finansforetak vil kunne etterleve alle detaljene i regelverket fullt ut i praksis. Vi forstår departementets drøftelse av et ulovfestet "vesentlighetskriterium" dit hen at man også skatterettlig vil tillate et noe større "slingringsmonn" enn hva som ellers normalt praktiseres innen skatteretten. På den annen side tar vi avstand fra forslaget om at konstaterte brudd på sktl § 14-5 fjerde ledd bokstav g, vil kunne medføre at skattelovens alminnelige regler (realisasjonsprinsippet) skal legges til grunn ved beskatningen. Etter vårt syn må sktl. §14-5 fjerde ledd bokstav g forstås dit hen at det er denne bestemmelsen - og kun denne - som utømmende regulerer retten til skattemessig fradrag for tap på engasjementer i finansnæringen.

Avslutningsvis vil vi presisere at Finfo innser at regelverket er komplisert og til dels vanskelig tilgjengelig. Vi er derfor ikke fremmed for at reglene bør gjennomgås på nytt. Ikke minst gjelder dette dersom det finner sted omfattende, prinsipielle endringer i den regnskapsmessige regulering av bransjen. Etter vår oppfatning har det for 2007 ikke funnet sted endringer av slik karakter. Dette skyldes at anvendelse av markedsverdivurderinger under IAS 39 uansett ikke har virkning for beskatningen - gitt nåværende utforming av § 14-5-41. Noe umiddelbart behov for endring i den skattemessige regulering foreligger det etter vårt syn derfor ikke.

2. PRINSIPIELLE OG PRAKTISKE INNVENDINGER MOT EN ENDRING MED VIRKNING FOR 2007

Departementet foreslår at ny § 14-5-41 skal gis virkning fra og med ligningsåret 2007. Generelt vil vi mene at myndighetene ikke har adgang til å vedta materielle endringer i skattereglene - heller ikke gjennom forskrift - med virkning for avsluttet ligningsår. Mange finansforetak vil da alt ha avholdt generalforsamling der utdeling av utbytte og avgivelse av konsernbidrag har inngått som en del av beslutningsgrunnlaget.

Frist for innlevering av selvangivelse er 1.5.2008. Det vil ikke være mulig for næringen å forholde seg til et eventuelt nytt regelverk innen denne fristen. Det kan derfor uansett ikke være aktuelt å la endring i § 14-5-41 få virkning for ligningsåret 2007.

GJELDENE REGNSKAPSREGLER – FORHOLDET TIL SKATT

• Kort om regnskapsreglene for 2007

Våren 2007 ble det foretatt endring i forskrifter om regnskapsføring i finansnæringen. I hovedsak medfører endringene at finansforetak i børsnoterte konsern plikter å anvende IFRS i selskapsregnskapet, mens øvrige finansforetak kan velge mellom IFRS eller forskrifter gitt av departementet. Dette er nærmere omtalt i Høringsnotatet.

• Årsregnskapsforskriften, Utlånsforskriften og forholdet til IFRS

Årsregnskapsforskriften av 16.12.1998 nr 1240 gir hovedreglene for regnskapsføring i finansforetak. Ved endring 30.3.2007, med virkning for regnskapsåret 2007, er det etter § 1-4 kun et begrenset antall paragrafer som får anvendelse på foretak som enten plikter eller kan velge å anvende IFRS i selskapsregnskapet. I forhold til den skatterettslige behandling av utlån, er det særlig det faktum at § 3-1, jf. § 4-1 (11), § 4-2 (3), § 4-2 (4) og 4-2 (6) ikke får anvendelse for selskap som anvender IFRS som er viktig å merke seg.

Årsregnskapsforskriften § 3-1 fastslår at tap på utlån og garantier skal vurderes i samsvar med regler fastsatt av departementet. Slike regler er gitt i forskrift 21.12.2004 nr 1740 (Utlånsforskriften). Oppstillingsplan for resultatregnskapet § 4-1 (11) er inndelt i underpunktene 11.1 (Tap på utlån), 11.2 (Tap på garantier mv) og 11.3 (Kredittap på verdipapirer mv). Oppstillingsplan for balansen har en korresponderende inndeling i hhv § 4-2 (3) (utlån kredittinstitusjoner), § 4-2 (4) (Utlån kunder) og § 4-2 (6) (Verdipapirer mv.). IFRS har ingen tvungen oppstillingsplan slik tilfellet er med Årsregnskapsforskriften § 4-1 (Resultatregnskap) og § 4-2 (Balanse). I praksis synes det imidlertid som om de fleste finansforetak – også foretak som avlegger regnskap etter IFRS - har fulgt oppsettet i § 4-1 og § 4-2 for 2007.

Utlånsforskriften gir nærmere regler for verdsettelse av utlån og garantiforpliktelser. Med virkning fra 2007 får Utlånsforskriften ikke anvendelse for selskap som anvender IFRS, jf § 1-1 tredje ledd.

Det antas at Utlånsforskriften *ikke* på noe tidspunkt har omfattet verdivurdering av finansiell leasing som er et hovedprodukt for de fleste finansieringsselskaper. At finansiell leasing skal anses som utlån ifølge Årsregnskapsforskriften er på den annen side udiskutabelt. Dette følger direkte av oppstillingsplanen for balansen, jf § 4-2, pkt 4.2. Usikkerheten om Utlånsforskriften omfatter leasing, skyldes at regelverket ensidig bygger på amortisert kost i IAS 39. Finansiell leasing er imidlertid regulert i IAS 17. Implisitt rente etter IAS 17 er definert forskjellig fra effektiv rentes metode i IAS 39.¹ I korte trekk skal regnskapsføring av finansiell leasing baseres på en variant av amortisert kost som avviker noe fra IAS 39.

For årsregnskapet 2007 er det ikke lenger tvil om at det foreligger et skille ved verdimåling av finansiell leasing (IAS 17) og ordinære lån (IAS 39) for de finansforetak som avlegger regnskap etter IFRS. Selskap som ikke er børsnotert, og som velger å avlegge regnskap etter Årsregnskapsforskriften, vil i 2007-regnskapet legge til grunn samme regelverk som for 2005 og 2006. Også etter dette regelverket må det som nevnt antas å være et tilsvarende skille i vurderingsregelen for lån og finansiell leasing. IAS 17 tillater imidlertid ikke bruk av

¹ Jf. Internasjonale regnskapsstandarder, Gjesdal, Kvaal og Kvitte (red.), Cappelen 2006, ss. 117 flg,

markedsverdier slik at prinsippene for måling av *tap* ved finansiell leasing blir i samsvar med måling av *tap* etter amortisert kost under IAS 39.²

3. ENDRING I REGNSKAPSREGLENE HAR INGEN BETYDNING FOR BESKATNINGEN

Den skattemessige behandling av utlån er regulert i sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g med forskrifter. Bestemmelsen fastslår at finansforetak kan føre til fradrag *tap* på utlån og garantier som er ført til kostnad i årsregnskapet i samsvar med regnskapslovgivningens regler.

Vurdert isolert, innebærer dette at enhver endring i regnskapsreglene, herunder rett eller plikt til å anvende IFRS i selskapsregnskapet som beskrevet ovenfor, automatisk vil få konsekvenser for fastsettelse av skattemessig resultat. Departementet er imidlertid gitt vide fullmakter til så vel å utvide som innskrenke rekkevidden av bestemmelsen. Forskriftens § 14-5-41 representerer med sin nåværende utforming så vel en utvidelse som innskrenkning av bestemmelsens anvendelsesområde. Utvidelsen ved at man skattemessig legger til grunn regnskapsmessig inntekt (ikke bare *tap*) på løpende lånekontrakter.³ En innskrenkning fordi forskriften kun tillater bruk av amortisert kost for skatteformål.

Til tross for at IAS 39 tillater bruk av markedsverdier, og samtlige finansforetak har mulighet til å anvende markedsverdivurdering av lån (IAS 39, men ikke IAS 17) i selskapsregnskapet for 2007, kan verdsettelse til markedsverdi ikke anvendes for skatteformål. Dette siste er også kommet eksplisitt til uttrykk i lovforarbeidene – jf Høringsnotatet pkt. 3.2.

Når § 14-5-41 direkte henviser til konkrete bestemmelser i Utlånsforskriften og de skattemessige konsekvensene av samme bestemmelser dessuten uttrykkelig er kommet til uttrykk i lovforarbeidene til sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g, er det vår klare oppfatning at Utlånsforskriften er en selvstendig skatteregel. Dette gjelder uavhengig av den etterfølgende, lovpålagte innføring av IFRS i selskapsregnskapet fra og med 2007. Endring av regnskapsreglene blir derved uten skatterettslig betydning.

Sktl. §14-5 fjerde ledd bokstav g gir ikke konkrete holdepunkter for å vurdere hvilke fordringer som bestemmelsen omfatter. På dette punkt må man søke støtte i lovforarbeider, lignings- og rettspraksis. I lovforarbeidene⁴ fremkommer:

”Tapsfradrag som kan tidfestes etter bestemmelsen, vil være begrenset til kredittap på fordringer av den art som klassifiseres som utlån etter årsregnskapsforskriften. Departementet legger til grunn at tapsføring i samsvar med Tapsforskriften av 1991 og Utlånsforskriften av 2004 i utgangspunktet vil ligge innenfor disse begrensninger.”

*”Det legges til grunn at gjeldende regel i skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav g, omfatter kostnadsføring av resultatposten *tap* på utlån og garantier, jf årsregnskapsforskriften § 4-1 post 11.”*

² jf. IAS 39.2.b.i

³ jf. lovforarbeider Ot.prp. 1 (2006-2007) kap. 11

⁴ jf. Ot.prp. 26 (2005-2006) pkt. 6.9.1.4

Årsregnskapsforskriften § 4-1 post 11 er direkte knyttet til tap på fordringer, dvs. tap på engasjementer som etter Årsregnskapsforskriften § 4-2 klassifiseres som utlån, herunder finansiell leasing. For tap på verdipapirer, fremgår det direkte av ordlyden at § 4-1 (11.3) utelukkende omfatter *kredittap* på verdipapirer.

Etter dette kan det etter vårt syn ikke være noen tvil om hvilken gruppe av eiendeler (fordringer) og hvilke former for tap som er regulert i sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g. Det er Årsregnskapsforskriften § 4-1 og 4-2 og ikke Utlånsforskriften, som definerer bestemmelsens virkeområde. Henvisningen til bestemmelsene i Utlånsforskriften § 2-2 og 2-6 i forskriftens § 14-5-41 innebærer utelukkende at engasjementer som faller inn under verdilvurderingsregelen i Utlånsforskriftens kapittel 2 blir underlagt en særskilt skattemessig regulering.

Mens rekkevidden av sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g i utgangspunktet er begrenset til å gi regler for tidfesting av (kreditt)tap, innebærer § 14-5-41 en utvidelse av virkeområdet ved at den også gir nærmere regler om skattemessig *inntektsføring* av visse typer utlån.

Det store flertallet av norske finansforetak vil for regnskapsåret 2007 være forpliktet til å avlegge selskapsregnskap etter IFRS. Slike foretak vil da stå fritt til å velge oppstillingsplan for resultatregnskap og balanse som avviker fra den inndeling som er angitt i Årsregnskapsforskriften §§ 4-1 og 4-2. IFRS innebærer videre at finansforetak for noen engasjementers vedkommende (IAS 39, men ikke IAS 17), vil kunne resultatføre tap som ikke er kredittap i finansregnskapet.

I forhold til sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g, er endring av regnskapsreglene imidlertid uten betydning. Det vil fortsatt være slik at Årsregnskapsforskriften §§ 4-1 og 4-2 danner rammen for hvilke engasjementer som omfattes og finansforetakene vil fortsatt kun ha rett til skattefradrag for kredittap.

4. LIGNINGSPRAKSIS

Vi er kun kjent med praksis fra perioden før 2005. Siden lovforarbeidene i all hovedsak bygger på en videreføring av tidligere regelverk, er imidlertid tidligere praksis av stor betydning for forståelse av de regler som gjelder i dag.

Praksis har klarlagt at det er klassifikasjon som utlån etter Årsregnskapsforskriften § 4-2, jf. § 4-1 (11), og ikke den skatterettslige klassifikasjon av eiendelen, som er avgjørende for rett til fradrag for tap etter sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g.

Et eksempel på dette er tap på finansiell leasing hvor overligningsnemnda fastslo følgende:

”Overligningsnemnda er derfor av den oppfatning at ordlyden i skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav g gir uttrykk for at bestemmelsen er en generell unntaksregel for tap og tapsavsetninger på engasjementer i finansnæringen. Bestemmelsens ordlyd taler derfor for at banker og finansieringsforetak mv. må innrømmes fradrag for tapsavsetninger på leasingkontrakter selv om driftsmidlene som de samme kontraktene knytter seg til avskrives etter saldoreglene.”⁵

⁵ jf. Utv. 2004 s. 417 / 2001-0270LN

Lovgiver har i ettertid vurdert om man skulle endre regleverket om regnskapsmessig tap på leasing, men konkluderte med å videreføre etablert ligningspraksis.⁶ Sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g er derved utelukkende en regel om rett til fradrag for regnskapsmessig tap på leasingkontrakter. Finansiell leasing skattlegges for øvrig som utleie av driftsmidler selv om engasjementet regnskapsmessig behandles som utlån (IAS 17). Siden forskriftens § 14-5-41 henviser til Utlånsforskriften § 2-2, og således utvider rekkevidden av sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g til å omfatte inntektsføring av utlån som ikke er tapsvurdert, kan det således ikke være særlig tvil om at leasing ikke er regulert av § 14-5-41. I så fall ville retten til å saldo-avskrive på leasingeiendelene, og plikten til å skattemessig innrapportering av inntekter (renter + avdrag) som leie, ikke lenger være mulig. For øvrig må det som nevnt legges til grunn at heller ikke Utlånsforskriften regulerer finansiell leasing nærmere.

Praksis forutsetter videre at sktl. § 14-5 fjerde ledd utelukkende skal anses som en tidfestings- og ikke en fradragregel. For leasing kommer dette til uttrykk ved at tap føres mot saldo.⁷ At bestemmelsen er å anse som en tidfestingsbestemmelse, og ikke en selvstendig hjemmel til fradrag, fremgår av nevnte ligningsvedtak om tap på leasing og ble på ny understreket i OLN-2004-43. Spørsmålet i denne siste saken gjaldt konkret hvorvidt sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g var en selvstendig hjemmel for skattemessig fradrag for avsetning for urealisert tap og realisert nettotap på aksjer omfattet av fritaksmetoden. I dette konkrete tilfellet ga Overligningsnemnda uttrykk for at det *før 2005* forelå en viss usikkerhet mht hvilke regnskapsposter som bestemmelsen omfattet. Etter vår oppfatning er det etter lovendringen i 2005 ikke lenger tvil om hvilke poster som er omfattet av sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g.

5. HØRINGSNOTATET TAR OPP PROBLEMSTILLINGER SOM KAN GI OPPHAV TIL MISFORSTÅELSER OG USIKKERHET

I høringsnotatet trekkes konklusjoner om gjeldende rett som vi ikke helt ut kan slutte oss til. Det er særlig vurderingen av Utlånsforskriften § 2-1 andre ledd, konsekvensene av realisasjonsprinsippet i skatteretten og forholdet vesentlighetskriteriet som etter vår oppfatning burde vært gjort gjenstand for en grundigere drøftelse.

• Utlånsforskriften 2-1 og realisasjonsprinsippet i skatteloven

I forhold til Utlånsforskriften § 2-1 andre ledd fastslår høringsnotatet følgende:

*"Etter Utlånsforskriften § 2-1 andre ledd kan etableringsgebyr likevel resultatføres direkte, i den grad inntekten ikke overstiger direkte interne administrative utgifter som påløper ved opprettelsen av låneengasjementet. Direkte resultatføring av etableringsgebyrer innebærer inntektsføring av nominell rente på utlånene."*⁸

Vi vil påpeke at direkte resultatføring av etableringsgebyrer prinsipielt *ikke* vil innebære resultatføring av nominell rente på utlånene. Bestemmelsen fritar således ikke finansforetak fra å balanseføre direkte *eksterne* utgifter som påløper ved etablering av utlån, typisk tinglysningsgebyr, ekstern bistand til utarbeidelse av lånedokumentasjon mv. Bestemmelsen gir ikke hjemmel til å nette etableringsgebyr mot slike direkte, eksterne etableringsutgifter.

⁶ jf. Ot.prp. 26 (2005-2006) pkt. 6.9.2

⁷ jf. Høringssvar fra Finansieringsselskapenes Forening datert 15.08.2005

⁸ jf. Høringsnotat pkt. 2.1 s. 4 annet avsnitt

Effektiv rentes metode⁹ forutsetter videre at inntektsføring finner sted over lånets *forventede* løpetid, mens kontraktens *avtalte* løpetid legges til grunn ved inntektsføring basert på nominell rente. I virkelighetens verden er det stor forskjell på hva som er avtalt og hva som er forventet løpetid.

Direkte resultatføring av etableringsgebyr innebærer således forsert inntektsføring sammenholdt med IAS 39. At skattyter oppgir skattepliktig inntekt tidligere enn hva det er adgang til etter hovedregelen, kan etter vårt syn ikke være prinsipielt betenkelig.

Vi kan etter dette ikke slutte oss til departementets vurdering i neste siste avsnitt i Høringsnotatets pkt. 2.2 som vi gjengir i sin helhet nedenfor:

”Etter fsfin § 14-5-41 annet punktum skal inntekts- og kostnadselementer knyttet til utlån som ikke er regulert direkte i Utlånsforskriften, behandles etter de alminnelige skatteregler. Det siktes her for eksempel til etableringsgebyrer som resultatføres direkte etter Utlånsforskriften § 2-1 annet ledd, og som derfor ikke inngår i den regnskapsløsning som forskriften gir anvisning på. Slike gebyrer skal i utgangspunktet tidfestes etter det skatterettslige realisasjonsprinsipp, dvs. over lånets løpetid ettersom gebyrene anses realisert etter hvert som lånet tilbakebetales.”

Forskriften § 14-5-41 viser som kjent utelukkende til Utlånsforskriften § 2-2 og 2-6. Rent teoretisk kan man da tenke seg at fastsettelse av regnskapsmessig inngangsverdi på lån, jf § 2-1 ikke vil være bindende skattemessig. Etter vår oppfatning er en slik forståelse ikke mulig. Utlånsforskriften § 2-2 stiller krav til bruk av effektiv rentemetoden, og dette forutsetter at inngangsverdien er definert. Skattemessig inngangsverdi for lånet må derfor være lik den regnskapsmessige. Dette gjelder selv om det - for å få frem sammenhengen i regelverket – rent språklig hadde vært en fordel om henvisning til § 2-1 uttrykkelig hadde vært inntatt i § 14-5-41.

I forhold til kravet om lovhjemmel blir imidlertid henvisningen til ”alminnelige skatteregler” i sitatet ovenfor etter vår oppfatning lite relevant. Velger finansforetaket å inntektsføre etableringsgebyret ”up front” (forsert inntektsføring), følger det av sammenhengen at slik inntektsføring også må få virkning skattemessig. Dette gjelder uavhengig av hvilke skatteregler som ellers måtte gjelde (alminnelige skatteregler).

Vi er videre usikre på om det skatterettslige realisasjonsprinsipp (alminnelige skatteregler) tilsier at etableringsgebyr skal periodiseres over lånets løpetid slik som antydnet i sitatets siste setning. Etter vårt syn tilsier realisasjonsprinsippet i sktl 14-2 at etableringsgebyr etter de alminnelige regler skal inntektsføres ved inngåelses av låneforholdet. Det er også dette som så langt vi vet, blir lagt til grunn i praksis hva angår den motsvarende retten til fradrag hos våre kunder. Tidfesting av oppstartsgebyrer er etter vår oppfatning en regnskapsmessig problemstilling som ikke lenger er aktuell nettopp fordi realisasjonsprinsippet (frikopling fra regnskapsretten) ble innført ved opphevelse av tidligere bestemmelse i sktl. § 14-4 annet ledd.

- **Det regnskapsmessige vesentlighetskriterium**

Departementet fastslår at gitt at det foreligger avvik som ligger innenfor hva som kan anses som regnskapsrettslig akseptabelt etter vesentlighetskriteriet, antas det at tilsvarende avvik bør

⁹ jf. IAS 39.9

kunne aksepteres skattemessig. I utgangspunktet stiller vi oss positive til at departementet legger opp til et system der det regnskapsmessige vesentlighetskriteriet gis virkning også for fastsettelse skattemessig resultat. Slik vi ser det innebærer dette en mer liberal tilnærming til anvendelse av skattereglene enn hva som det ellers legges til grunn i ligningspraksis. Hensyn tatt til kompleksiteten i regelverket, fremstår dette som en praktisk tilnærming til de utfordringer bransjen står overfor.

Vi reagerer imidlertid på at departementet i Høringsnotatet konkluderer med at konsekvensen av feil anvendelse av regelverket, herunder overskridelse av vesentlighetskriteriet, vil innebære at andre skatteregler (realisasjonsprinsippet) skal få anvendelse.

- **Skattemessige konsekvenser av feil regelanvendelse**

Under pkt 3.2 nest siste avsnitt hevder departementet et syn som vi er sterkt uenig i. Avsnittet er inntatt i sin helhet nedenfor (understrekning foretatt av Finfo) og lyder som følger:

”Departementet foreslår på denne bakgrunn at det fastsettes i forskrift at selskap som utarbeider selskapsregnskap etter IFRS, og som benytter adgangen til vurdering av utlån til virkelig verdi etter IAS 39, ikke kan føre til fradrag tap på utlån som er ført til kostnad i årsregnskapet. Slikt selskap kan likevel føre til fradrag tap på utlån etter skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav g, dersom utlånet vurderes til amortisert kost med anvendelse av effektiv rentes metode for skatteformål. I den utstrekning omregning til amortisert kost ikke foretas, vil de alminnelige skatteregler om tidfesting etter realisasjonsprinsippet i utgangspunktet komme til anvendelse for tap og renteinntekter på de aktuelle utlån.”

Tilsvarende omregning basert på realisasjonsprinsippet skal etter departementets drøftelse være konsekvensen av avvik som faller utenfor ulovfestede rammer satt av vesentlighetskriteriet, jf høringsnotatet pkt. 3.3 nest siste avsnitt.

Sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g fastslår at regnskapsmessige verdi (tap) skal komme til fradrag skatterettslig. I dette ligger det at departementet i valget mellom flere likestilte regnskapsmessige løsningene i forskrift kan regulere hvilket regnskapsprinsipp som skal anvendes skattemessig. Man kan imidlertid ikke strekke hjemmelen så lang at løsninger som ikke er forankret i regnskapsretten skal få gjennomslag skatterettslig. Dette ville i så fall innebære en tilsidesettelse av skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav g.

Når § 14-5-41 fastslår at amortisert kost skal benyttes ved fastsettelse av skattemessig resultat, må konsekvensen være at eventuelle feil skal rettes basert på de samme regler. Etter vårt syn argumenteres det i høringsnotatet for innføring et nytt skatterettslig prinsipp hvorved feil i anvendelse av skatteregler skal ha til konsekvens at et annet sett med regler (realisasjonsprinsippet) skal få anvendelse. Innføring av et slikt skatterettslig prinsipp stiller krav til et omfattende utredningsarbeid og faller slik vi ser det utenfor departementets fullmakter gitt i henhold til sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g.

6. KONKLUSJON

Finfo er enig med departementet i at de regler som i dag gjelder er kompliserte. Etter vår oppfatning gjelder dette ikke primært selve innholdet i regelverket. Det er snarere hvorledes

man skal forholde seg til regelverket i praksis som byr på utfordringer. Ikke minst gjelder dette behovet for nye systemtekniske løsninger.

Selv om vi innser at så vel lovtekst som forskrifter kunne vært gitt en mer hensiktsmessig utforming, er det etter vårt syn ikke på dette området de største utfordringene ligger på kort sikt. Etter vårt syn er regelverket tilstrekkelig klart. I hvert fall gjelder dette det primære: At finansforetak plikter å anvende amortisert kost for skatteformål uavhengig av om en alternativ regnskapsmessig løsning (markedsverdi) er mulig under IFRS.

Vi er av den oppfatning at departementet ikke har hjemmel til å endre forskrift § 14-5-41 med virkning for ligningsåret 2007.

Når det gjelder forslaget til ny § 14-5-41, mener vi at det er behov for en grundigere utredning enn det som kommer frem i høringsnotatet. Vi må regne med at regnskapsreglene over tid vil bli endret. Det primære etter vårt syn må da være å få slått fast hvilke typer av engasjement som skal omfattes av sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g og om det kan være tjenlig å la bestemmelsen omfatte andre former for tap enn kredittap.

Når departementet foreslår å gi § 14-5-41 en utforming som utelukkende henviser til reglene om amortisert kost i IAS 39, skapes det en betydelig usikkerhet med hensyn til hvorledes gjeldende regler skal forstås. IAS 39 gir ingen anvisning om hvilke engasjementer som faller innunder sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstav g. Derved oppstår det en tilsvarende usikkerhet om hvilke engasjementer som skal verdsettes til amortisert kost, jf henvisningen til IAS 39 pkt 9 i forslag til ny forskriftsbestemmelse.

Etter vårt syn bør forskrift § 14-5-41 ikke endres før departementet har gjennomført en mer omfattende gjennomgang av regelverket.

Med vennlig hilsen
FINANSIERINGSSKAPENES FORENING

Jan Fr. Haraldsen
Dir